

Turvallisuusuhkat ylittävät rajat

Antti Pelttari
Päällikkö
Suojelupoliisi

Itämeri on suomalaisten tuotteiden tie maailmalle. Tänä päivänä samaa koskee viestejämme. Itämeren pohjan tietoliikennekaapelit vievät ne maailmalle, mutta tuovat myös takaisinpäin monimuotoisia uhkia.

Verkkomaailmassa uhkat eivät tunnusta valtionrajoja. Alkuvuoden aikana on nähty parikin laajalle levinnyttä haittaohjelmaa, jotka ovat eri puolilla maailmaa lamauttaneet niin julkisen kuin yksityisen puolen toiminnalle tärkeitä järjestelmiä.

Haittaohjelmien lisäksi tietoverkoissa vakoillaan. Verkkovakoilu on lisääntynyt, koska se on vihamieliselle valtiolle hyvin kustannustehokas ja lähes riskitön tapa hankkia salaisia tietoja. Suomessa vieraita valtioita kiinnostavat esimerkiksi maamme ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä huipputeknologian sovellukset. Yksityisiin yrityksiin kohdistuva vakoilu voi aiheuttaa kansantaloudelle mittavia, jopa sen perustaa uhkaavia vahinkoja.

Tietoverkot ovat myös kansainvälisen terrorismin kanavia. Radikaali-islamistista sanomaa tuotetaan, jaetaan ja kulutetaan verkottuneessa maailmassa ilman fyysisen sijainnin rajoituksia. Suomen profiili radikaali-islamistisessa propagandassa on vahvistunut. Ennen olimme tuntemattomia – nyt propagandaa tehdään myös suoraan Suomea vastaan suomen kielellä. Suojelupoliisin terrorismintorjunnan kohdehenkilöillä on yhteyksiä kaikkiin keskeisiin terroristijärjestöihin, ja yhteydet ovat aiempaa vakavampia.

Valtionrajat ylittävät uhkat lisäävät suomalaisen yhteiskunnan haavoittuvuutta sekä Suomen kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Samalla turvallisuusympäristön muutokset ovat entistä nopeampia, vaikeatulkintaisempia ja potentiaalisilta vaikutuksiltaan vahingollisempia.

Terrori-iskuja voivat nykyisin tehdä yksittäiset toimijat nopealla aikajänteellä. Heidän toimintansa ennakoiminen on vaikeaa. Avoimessa yhteiskunnassa kaikkia iskuja ei voida estää, mutta niiden estämiseksi on tehtävä kaikki voitava.

Tiedustelu on tärkeä – usein paras – keino hankkia tietoa uusista ilmiöistä ja muutoksista. Suomella ei vielä ole omaa suomalaista tiedustelulainsäädäntöä eikä siten myöskään tiedusteluorganisaatioita, jotka hankkisivat nimenomaan Suomen lähtökohdista tietoja tiedustelun keinoin. Nyt valmistelussa olevan uuden tiedustelulainsäädännön myötä Suojelupoliisi voisi hankkia paremmin tietoa rajat ylittävistä uhkista sekä turvallisuusympäristön muutoksista.

Suojelupoliisin tehtävä on ennalta estää kaikkein vakavimpia kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvia uhkia. Jatkossa tiedustelumenetelmiä käytettäisiin esimerkiksi terrorismin, vakoilun ja erilaisten hybridiuhkien torjuntaan. Tavallisen rikostiedustelun tarkoituksiin menetelmiä ei käytettäisi.

Myöskään tavallisten ihmisten sähköpostit eivät kiinnosta Suojelupoliisia. Yksityisen viestin suoja on raotettava vain sen verran, että joukosta saadaan seulottua vakavimpien kansallisen turvallisuuden uhkien torjuntaan välttämätön viestintä. Käräjäoikeuden hyväksymien hakuehtoju ja teknisen seulonnan avulla suojataan viestinnän yksityisyyttä.

Suojelupoliisi tekee nykyisin aktiivista yhteistyötä kansainvälisten kumppaneidensa kanssa. Itämerenkin rannoilla verkossa tiedustelevat monet valtiot. Kansallinen turvallisuutemme ei kuitenkaan voi olla muiden hyväntahtoisuuden varassa. Suomen viranomaisten toimintakyvyn tulee muuttua muuttuvan maailman mukana: Suomen turvallisuus on tulevaisuudessakin ykkösasia vain ja ainoastaan Suomen omille viranomaisille.

Tiedustelulainsäädännön myötä rajat ylittäviä uhkia voidaan torjua entistä paremmin ja tehokkaammin. Vaikka Itämerellä voi myrskytä, on tavoite kirkas: Suomi on jatkossakin yksi maailman turvallisimmista maista.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).